Turun kaupungin vanhusneuvoston toimintakertomus vuodelta 2021

(Dnro 5870-2022)

18.5.2022

Tiina Mäkinen

TURKU

Sisällys

Vanhusneuvoston asettaminen 3
Vanhusneuvoston tehtävät 3
Kokoonpano 4
Yhteydenottomuodot 5
Vanhusneuvoston kokoukset 5
Vanhusneuvoston työvaliokunnan kokoukset 11
Tilaisuudet 11
Aloitteet 14
Lausuntopyynnöt, kannanottopyynnöt 14
Selvityspyynnöt 15
Tiedottaminen 15
Medianäkyvyys 15
Määrärahan käyttö 16
Liitteet 17

Vanhusneuvoston asettaminen

Kunnan on 1.7.2013 voimaan tulleen vanhuspalvelulain[1] mukaisesti asetettava vanhusneuvosto varmistamaan ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Kunnan on myös huolehdittava vanhusneuvoston toimintaedellytyksistä (lain 11 §).

Vanhusneuvoston tulee osallistua kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyvän väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka ikääntyneen väestön tarvitsemien palvelujen kannalta.

Lisäksi vanhusneuvosto on otettava mukaan lain 5 §:ssä tarkoitetun suunnitelman valmisteluun ja lain 6 §:n tarkoitettuun palvelujen riittävyyden ja saatavuuden arviointiin.

Vanhusneuvoston tehtävät

Vanhusneuvoston toiminnasta säädetään kuntalain 27 §:ssä, jossa määritellään ns. vanhuspalvelulain mukainen vanhusneuvoston tehtävä. Turun kaupungin vanhusneuvoston tehtävät on erikseen määritelty vielä kaupunginhallituksen 7.6.2021 kokouksessaan (283 §) hyväksymässä Turun kaupungin vaikuttajaryhmien yhteisessä toimintasäännössä, jonka mukaan vanhusneuvoston tehtävänä on:

- Osallistua vanhuspalvelulain 5 §:n mainitun ”Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi” valmisteluun ja toteutumisen arviointiin.

- Seurata kaupungin eri toimialojen suunnittelua ja valmistelua asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka ikääntyneen väestön tarvitsemien palvelujen kannalta.

- Tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja vanhuksia ja ikääntyviä kaupunkilaisia koskevissa asioissa.

- Pitää yhteyttä eläkeläis- ja vanhusjärjestöihin ja viestiä vanhuksia koskevista asioista.

Vanhusneuvosto on yksi Turun kaupungin vaikuttajaryhmistä. Muita vaikuttajaryhmiä ovat Lasten Parlamentti, monikulttuurisuusneuvosto, nuorisovaltuusto ja vammaisneuvosto. Vaikuttajaryhmien yhteisenä tavoitteena on edistää turkulaisten osallisuutta, tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, palvelujen esteettömyyttä ja saavutettavuutta.

[1] Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012)

Kokoonpano

Kaupunginhallitus asettaa toimikauttaan vastaavaksi ajaksi vanhusneuvoston, valitsee sen jäsenet ja varajäsenet sekä nimeää heistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajuus vuorottelee toimikausittain luottamushenkilö- ja yhdistysjäsenten kesken.

Kaupunginhallituksen 7.6.2021 kokouksessaan (283 §) vahvistaman toimintasäännön mukaisesti vanhusneuvostoon valitaan kahdeksan (8) yhdistysjäsentä ja heille varajäsenet. Kaupunginhallitus päätti 27.9.2021 kokouksessaan (445 §) valita vanhusneuvostoon 2021–2023 [2] eläkeläis- ja vanhusjärjestöjen ehdotusten pohjalta toimintasäännössä vahvistettujen valintakriteerien mukaisesti seuraavat henkilöt:

Eläkeläis- ja vanhusjärjestöjen edustajat:

Jäsen:	**Varajäsen:**
Rauni Niinimäki Turun Seudun Vanhustuki ry	Timo Nurmio Turun Eläkkeensaajat ry
Aira Hellström Turun kansalliset seniorit ry	Matti Puhakka Hirvensalon omakotiyhdistys
Kaj-Olof Engblom Eläkeliiton Turun yhdistys ry	Tuula Paakkola Suomen Punainen Risti Turun osasto
Margita Vainio Åbo svenska pensionärsklubb r.f.	Eini Pihlajamäki Lounais-Suomen Loma ja Virkistys ry
Katja Havula Turun Seudun Omaishoitajat ry	Väinö Lindberg Turun seudun Romanit ry
Pekka Paatero Turun Sotaveteraanit ry	Hülya Kytö Daisy Ladies ry
Marjut Aalto Varsinais-Suomen Muistiyhdistys ry	Eira Tuulikki Pessi Valtion Eläkkeensaajat VES-TURKU ry
Eija Ketola Turun seudun senioriopettajat ry	Tuuli Tuomi Yhdessä-yhdistys/TOGETHER association ry

Luottamuselintoimikunta esitti 14.9.2021 näkemyksensä seitsemän (7) luottamushenkilöedustajan valinnasta ja puolueet nimesivät ehdokkaansa luottamushenkilöjäseniksi ja henkilökohtaisiksi varajäseniksi. Kaupunginhallitus päätti 27.9.2021 kokouksessaan (445 §) valita vanhusneuvostoon 2021–2023 luottamushenkilöedustajiksi seuraavat:

[2] Kaupunginhallitus päätti 2.9.2019 kokouksessaan (323 §) vanhusneuvoston jäsenvalinnasta vuosille 2019 – 2021 (ks. liite 1).

Luottamushenkilöt:

Jäsen:	**Varajäsen:**
Ulla-Maija Vierimaa	Hannele Mustonen
Johanna Pohjonen	Henna Lempiäinen
Ilari Luojola	Jorma Lehti
Outi Kivinen	Ritva Rokka
Tapio Lahti	Vesa-Pekka Rantalainen
Merja Hakanen	Olavi Mäkinen
Jouko Laakso	Pekka Aho

Vanhusneuvoston puheenjohtajaksi nimettiin Marjut Aalto (Varsinais-Suomen Muistiyhdistys ry) ja varapuheenjohtajaksi Jouko Laakso. Vanhusneuvoston sihteeriksi nimettiin Tiina Mäkinen.

Vanhusneuvoston esittelijäsihteerinä toimi vuonna 2021 suunnittelija Tiina Mäkinen. Teknisen sihteerin tehtäviä hoiti kanslisti Tuija Savila; varahenkilöinään toimistosihteeri Sari Suuronen ja toimistosihteeri Jasmine Gardemeister.

Yhteydenottomuodot

Vanhusneuvosto oli vuoden 2021 aikana tavoitettavissa sähköpostitse, puhelimitse tai kirjeitse. Lisäksi vanhusneuvoston edustaja(t) oli(vat) tavattavissa Naantalin Aurinkoisen Kauppiaskadun kahvilassa kuukauden toinen tiistai.

Vanhusneuvoston kokoukset

Vanhusneuvosto kokoontui vuoden 2021 aikana 10 kertaa. Kokouksissa käsiteltyjä asiakohtia kertyi yhteensä 153. Kokoukset toteutettiin etäkokouksina Teamsin avulla lukuun ottamatta loka- ja marraskuun kokouksia, jolloin uuden vanhusneuvoston kaksi ensimmäistä kokousta voitiin koronarajoitusten salliessa järjestää läsnäkokouksina.

Kokouspöytäkirjat ovat luettavissa osoitteessa https://ah.turku.fi/vanhusne/2021/welcome.htm

Poimintoja vanhusneuvosto 2019–2021 kokouksissaan käsittelemistä asioista

Tammikuu

- Esitys vanhusneuvoston edustajan nimeämisestä Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen työryhmään päätettiin lähettää puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaan esittelystä eteenpäin arviointitoiminnanjohtaja Kirsi Kiviniemelle, toimialajohtaja Riitta Liuksalle, muutosjohtaja Antti Parpolle ja asiantuntijalääkäri Petri Salolle. Esitys lähetettiin em. henkilöille 21.1.2021.

Helmikuu

- Esitys lääkärin lähetteestä mammografiatutkimukseen. Eini Pihlajamäki esitti, että Turun kaupungin terveyskeskuksesta tulisi 70 vuotta täyttäneille naisille antaa kahden vuoden välein pyydettäessä lähete mammografiatutkimukseen. Nyt 70 vuotta täyttäneet joutuvat itse omalla kustannuksellaan hakeutumaan mammografiaan, mikäli haluavat toimia suositusten ja omaa terveyttä edistävän toiminnan mukaisesti. Pihlajamäki esitti, että vanhusneuvosto selvittäisi miksi terveyskeskuksesta ei anneta em. tapauksessa lähetettä mammografiatutkimukseen. Vanhusneuvosto päätti seurata tilannetta.

Maaliskuu

- Vanhusneuvosto päätti 16.12.2020 kokouksessaan, 140 §, lähettää Sari Lähteenmäen valmisteleman esityksen vuokra-asunnon hakumahdollisuudesta TVT Asunnot Oy:ltä myös paperilomakkeella esityksenään kaupunginhallitukselle. Kaupunginsihteeri Antti Perälä välitti TVT Asunnot Oy:n asuntopalvelupäällikkö Erja Ylitalolta 2.2.2021 saamansa vastauksen vanhusneuvoston esitykseen tiedoksi vanhusneuvostolle 5.2.2021. Vastauksessaan asuntopäällikkö Ylitalo ilmoitti, että yhtiöllä ei ole käytössä paperisia asuntohakemuslomakkeita vaan asuntoja voi hakea ajasta ja paikasta riippumatta verkkohakemuksella. Asunnon hakija voi käyttää hakemuksen täyttämiseen apunaan sukulaisiaan, ystäviään, tuttaviaan, tulkkia, viranomaisia tai pyytää apua TVT Asunnot Oy:n toimistolta; toimistolle voi soittaa tai mennä käymään varatulle palveluajalle. Käytännössä monikanavaisuuden ajatus toteutuu asuntopäällikkö Ylitalon mielestä em. tavalla hyvin kattavasti; asuntoa voi hakea aina ja missä vain, käyttää tarjolla olevaa apua tai pyytää sitä TVT Asunnot Oy:ltä. Vanhusneuvosto merkitsi em. vastauksen tiedoksi maaliskuun kokouksessaan.

- Vanhusneuvosto keskusteli kaupungin kotihoidon tilanteesta ja päätti huolestuneena seurata tilannetta ja ottaa yhteyttä päättäviin elimiin ja virkamiehiin.

- Puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaa oli saanut yhteydenoton, jossa toivottiin penkkejä Ruissaloon välille kasvitieteellinen puutarha – leirintäalue. Vanhusneuvosto päätti välittää ko. penkkitarpeen tiedoksi kaupunkiympäristötoimialalle.

- Vanhusneuvosto päätti 12.2.2020 kokouksessaan seurata huoli-ilmoituksen saamista kaupungin seniorit -sivulle näkyvään paikkaan. Aira Hellström ilmoitti 13.5.2020 kokouksessa, että

huoli-ilmoitus ei ole vielä kaupungin sivuilla mutta se on työn alla. Hellström ilmoitti tiedottavansa kun asian valmistelu on edennyt. Hellström kertoi vanhusneuvoston 18.3.2021 kokouksessa, että huoli-ilmoituslomake on löydettävissä kaupungin sivuilta osoitteesta https://www.turku.fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/ikaihmisten-palvelut/ikaantyneiden-neuvonta-ja-ohjaus/huoli-ilmoitus .

Huhtikuu

- Vanhusneuvosto kävi läpi tekemiensä aloitteiden, esitysten, kannanottojen ja selvityspyyntöjen valmistelutilanteen vuosilta 2019-2021 ja valtuutti puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaan tiedustelemaan vielä joidenkin osalta missä vaiheessa ko. asian valmistelu kaupungissa on.

- Vanhusneuvosto päätti lähettää esityksensä ikäihmisten asumisneuvojan tehtävän perustamisesta kaupunkiin eteenpäin kaupunginhallitukselle. Kyseisen tehtävän tarpeellisuus oli tuotu esille vanhusneuvostolle AVARA -hankkeen, Asuminen vanhuspalvelujen rakennemuutoksessa, projektiryhmän taholta.

Toukokuu

- Vanhusneuvosto hyväksyi toimintakertomuksensa vuodelta 2020.

- Vanhusneuvosto valtuutti huhtikuun kokouksessaan puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaan tiedustelemaan vastaamattomiksi jääneiden vanhusneuvoston vuosina 2019-2021 tekemien aloitteiden, esitysten, kannanottojen ja selvityspyyntöjen valmistelutilannetta. Kuultiin puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaan katsaus lisäselvitystä vaativiksi todettujen esitysten valmistelutilanteesta ja merkittiin valmistelutilanne tiedoksi.

- Vanhusneuvosto päätti hakea jatkoa toimikaudelleen siihen asti, kunnes kaupunginhallitus on päättänyt uuden vanhusneuvoston asettamisesta.

- Merkittiin tiedoksi Marjut Aallon tilannekatsaus Varsinais-Suomen tulevaisuuden sote-keskus hankkeen osalta.

Kesäkuu

- Merkittiin tiedoksi vanhusneuvoston antama lausunto Pihlajaniemen pohjoisosan asemakaavanmuutosehdotuksesta. Vanhusneuvoston lausunto lähetettiin kaavoitusarkkitehti Päivi Siposelle 25.5.2021.

- Merkittiin tiedoksi Turun kaupungin vaikuttajaryhmien yhteinen toimintasääntö (kaupunginhallituksen 7.6.2021 kokouksessaan, § 283, hyväksymä).

- Kaupunginhallitus päätti 31.5.2021 kokouksessaan, 266 §, että vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto voivat kokoontua uusien neuvostojen asettamiseen asti. Vanhusneuvosto merkitsi ko. päätöksen tiedokseen kesäkuun kokouksessaan.

- Merkittiin tiedoksi myös terveyspalvelujen palvelualuejohtaja Katariina Kauniskankaan 11.6.2021 lähettämä vastaus vanhusneuvoston 21.12.2020 tekemään esitykseen lääkäri-sairaanhoitaja -työparin vastaanoton järjestämiseksi Paattisille.

Syyskuu

- Merkittiin tiedoksi Turun kaupungin pormestariohjelma vuosille 2021–2025.

- Merkittiin tiedoksi pormestarin valitseminen. Lisäksi merkittiin tiedoksi kasvatuksen ja opetuksen, kaupunkiympäristön ja hyvinvoinnin palvelukokonaisuuksien apulaispormestarien valitseminen.

- Merkittiin tiedoksi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen (VATE) asettaminen.

- Käytiin keskustelua asioista, joita myös seuraavan vanhusneuvoston tulisi toimikaudellaan seurata. Puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaa esitti uuden neuvoston seurattavaksi seuraavia asioita: ikäneuvola, kotihoito, välimuotoinen asuminen, vanhusneuvoston tekemien esitysten käsittelyn seuraaminen (erityisesti eläkeläisjärjestöjen toimitilatarve ja järjestökoordinaattori), vanhusasiamies, esteettömyys, ikäystävällinen Turku ja yksinäisyyden torjuminen.

  Eini Pihlajamäki esitti, että kotihoidon rinnalla tulisi seurata tehostetun palveluasumisen paikkamäärän kehitystä. Laitospaikkojen vähentyminen on Turussa ollut ennakoitua nopeampaa, mutta missä suhteessa tehostettu palveluasuminen on lisääntynyt, olisi myös tärkeää tietoa Pihlajamäen mielestä.

  Varapuheenjohtaja Soili Raitanen esitti uuden vanhusneuvoston seurattaviksi asioiksi palvelujen saavutettavuutta ja omaishoitoa.

Poimintoja vanhusneuvosto 2021–2023 kokouksissaan käsittelemistä asioista

Lokakuu

- Vanhusneuvosto 2021 -2023 ensimmäinen kokous, jossa merkittiin tiedoksi uuden vanhusneuvoston asettamispäätös, nimettiin neuvostolle uusi työvaliokunta ja valittiin edustajat Naantalin Aurinkoisen Kauppiaskadun kahvilan syyskauden päivystysvuoroihin. Lisäksi valittiin ns. lautakuntavastaavat, joiden tehtävänä on raportoida vanhusneuvoston seuraavassa kokouksessa ko. toimielinten käsittelemät ikäihmisiin liittyvät ajankohtaiset asiat.

- Vanhusneuvosto kävi palautekeskustelun Vanhustenviikolla 6.10.2021 järjestämänsä avoimen yleisötilaisuuden *Vireyttä syksyyn* osalta. Käytiin lisäksi keskustelua siitä, missä kanavissa voisi jatkossa mainostaa vanhusneuvoston tilaisuuksia, jotta tieto tilaisuuksista tavoittaisi mahdollisimman monen turkulaisen ikäihmisen. Painetun median kanavana tuotiin esille ilmaisjakelulehti Turun Seutusanomat, joka on toiminut kaupungin virallisena ilmoituslehtenä 1.3.2022 alkaen. Lisäksi pohdittiin sosiaalisen median käyttöönottoa esim. vanhusneuvoston Facebook -sivua ja järjestöjäsenten omien some-kanavien hyödyntämistä markkinoinnissa.

Marraskuu

- Merkittiin tiedoksi puheenjohtaja Marjut Aallon ja Katja Havulan kaupungin johtaville viranhaltijoille 28.10.2021 lähettämä huolenilmaisu aiheena Vanhusneuvostossa esille tulleet korona-ajan huolet. Kirjoitus julkaistiin myös erillisenä mielipidekirjoituksena Turun Sanomissa ja Aamuset -lehdessä 3.11.2021 ja Turun Seutusanomissa 4.11.2021.

- Päätettiin vuoden 2022 toimintasuunnitelman valmisteluprosessista ja vahvistettiin vuoden 2022 kokousajat.

- Päätettiin lähteä mukaan Liikkuvan resurssikeskuksen kutsumana kiertämään kaupungin eri suuralueita neuvonta-auton matkassa kevättalvesta 2022 (ks. https://kotikunnas.fi/liikkuva-resurssikeskus/).

Joulukuu

- Merkittiin tiedoksi puheenjohtaja Marjut Aallon esittely sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen (sote- ja pela) uudistuksen etenemisestä Varsinais-Suomessa.

- Hyväksyttiin toimintasuunnitelma ja toiminnan vuosikello vuodelle 2022.

- Valittiin vanhusneuvoston edustajat kevätkaudelle 2022 Naantalin Aurinkoisen Kauppiaskadun kahvilan päivystysvuoroihin.

Kokouksissa kuullut asiantuntijaesittelyt

20.1.2021 AVARA-hankkeen yleisesittely – kuultiin projektijohtaja Outi Korpelaisen esittely AVARA -hankkeen käynnistymisestä (AVARA = Asuminen vanhuspalvelujen rakennemuutoksessa).

10.2.2021 Turvallisuussuunnitelman esittely – kuultiin projektipäällikkö Jani Voutilaisen esittely luonnoksesta Turun kaupungin uudeksi turvallisuussuunnitelmaksi 2021 – 2024.

10.2.2021 Ikäihmiset liikkeelle -kampanjan esittely – kuultiin projektipäällikkö Saija Kultalan esittely ikäihmisten liikuntakampanjasta.

18.3.2021 Kulttuuripalvelujen ajankohtaiset asiat – kuultiin kulttuurikoordinaattori Olli Hirvosen esittely Turun kaupungin kulttuuritarjonnasta ikäihmisille korona-aikana.

14.4.2021 Kaupungille luovutettujen kuolinpesien säästörahaston tuoton jakaminen keväällä 2021 ideahaun perusteella – kuultiin erityisasiantuntija Laura Luukkosen esittely kevään 2021 ideahaun tuloksista ja ehdotuksesta kaupungille luovutettujen kuolinpesien säästörahaston tuoton jakamisesta kevään 2021 ideahaun perusteella.

19.5.2021 Pihlajaniemen pohjoisosan asemakaavanmuutosehdotuksen esittely – kuultiin kaavoitusarkkitehti Päivi Siposen esittely Pihlajaniemen pohjoisosan asemakaavanmuutosehdotuksesta.

19.5.2021 Osallisuuden ajankohtaiset asiat – kuultiin osallisuuden erityisasiantuntija Anri Niskalan katsaus osallisuuteen liittyvistä ajankohtaisista asioista.

16.6.2021 Ikäneuvolan toiminta – kuultiin erikoislääkäri Laura Viikarin esittely ikäneuvolan toiminnasta.

16.6.2021 Kotihoidon tilannekatsaus – kuultiin avopalvelujen johtaja Anne Vuorisen tilannekatsaus kotihoidosta.

16.6.2021 AVARA-hankkeen tilannekatsaus – kuultiin projektijohtaja Outi Korpelaisen esittely AVARA -hankkeen etenemisestä.

17.11.2021 Hyvinvoinnin palvelukokonaisuuden ajankohtaiset asiat – kuultiin sosiaali- ja terveysjohtaja Riitta Liuksan esittely hyvinvoinnin palvelukokonaisuuden ajankohtaisista ikäihmisiin liittyvistä asioista.

15.12.2021 AVARA -hankkeen tulokset - kuultiin projektijohtaja Outi Korpelaisen esittely vuoden 2021 lopussa päättyneen AVARA -hankkeen tuloksista.

15.12.2021 Yhteiskiertue Liikkuvan resurssikeskuksen kanssa - vanhusneuvosto kiersi kevätkaudella 2022 kaupungin suuralueilla yhdessä Liikkuvan resurssikeskuksen kanssa. Kuultiin Liikkuvan resurssikeskuksen Satu Järvenpään, Sanna Nurmen ja Irmeli Sulosen esittely tulossa olevasta kiertueesta.

15.12.2021. Lausunto kaupunginhallituksen ikäihmisille kohdentamien yleishyödyllisten yhdistysten toiminta-avustusten jakamisesta vuonna 2022 – kuultiin suunnittelupäällikkö Jaana Halinin esittely konsernihallinnon hallintopalvelujen esityksestä ikäihmisille kohdennetuista yleishyödyllisten yhdistysten toiminta-avustusten jakamisesta vuodelle 2022.

Muut asiantuntijaesittelyt

Vanhusneuvoston 19.5.2021 kokousta edelsi webinaarina toteutettu seminaari, jossa kuultiin seuraavat esittelyt:

- Kurjenmäkikotien tarveselvitys ja välimuotoisen asumisen valmistelu, omistajaohjausjohtaja Jarkko Virtanen

- Välimuotoisen asumisen esittely - case Karinanranta ja kaupungin jatkosuunnitelmat välimuotoisen asumisen lisäämiseksi Turussa, palvelualuejohtaja Sari Ahonen

Vanhusneuvosto järjesti vuoden 2022 toimintasuunnitelmaansa valmistelevan seminaarin 18.11.2021. Seminaariin kutsuttiin myös varajäsenet. Esittelyinä seminaarissa kuultiin seuraavat esitykset:

- Mitä vanhusneuvoston toiminnalta odotetaan vaikuttajaryhmänä? osallisuuden erityisasiantuntija Anri Niskala
- Asiakasneuvonta.fi -sivuston yleisesittely, suunnittelija Henna Haltia
- Mitä palveluja Kauppatorin Monitori tarjoaa turkulaisille ikäihmisille? Mitä palveluja Kauppatorin Monitori tarjoaa turkulaisille ikäihmisille? palvelupäällikkö Raimo Oksa

Vanhusneuvoston työvaliokunnan kokoukset

Vanhusneuvoston asioiden valmistelussa ja toiminnan suunnittelussa ´työrukkasena´ toimiva työvaliokunta kokoontui vuoden 2021 aikana yhteensä 10 kertaa. Vanhusneuvosto 2019-2021 työvaliokunnan muodostivat jäsenistä Marjut Aalto, Pekka Paatero ja Per-Olof Nordin sekä puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaa, varapuheenjohtaja Soili Raitanen ja sihteeri Tiina Mäkinen. Vanhusneuvosto 2021-2023 valitsi keskuudestaan työvaliokunnan 13.10.2021 kokouksessaan. Työvaliokuntaan valittiin jäsenistä Aira Hellström, Pekka Paatero, Margita Vainio ja Ulla-Maija Vierimaa sekä puheenjohtaja Marjut Aalto, varapuheenjohtaja Jouko Laakso ja sihteeri Tiina Mäkinen.

Tilaisuudet

Vanhusneuvoston järjestämät avoimet yleisötilaisuudet

17.2.2021. *Ikä- ja muistiystävällinen kaupunki.* Alustajina Erja Rappe MMT, dosentti Ikäinstituutista ja Sini Eloranta TtT, dosentti Turun Ammattikorkeakoulusta. Kommenttipuheenvuoron esitti Taru Falenius ylilääkäri Turun kaupungin hyvinvointitoimialalta. Toteutus webinaarina Teamsin välityksellä.

17.3.2021. *Ikääntyvän hyvän elämän elementtejä, teemana muistiterveys ja omaishoito*. Alustajina Maria Nuotio geriatrian professori Turun yliopistosta, Sirkka-Liisa Kivelä, emeritaprofessori ja Taru Falenius ylilääkäri Turun kaupungin hyvinvointitoimialan geriatriset ja kuntouttavat palvelut. Toteutus webinaarina Teamsin välityksellä.

30.3.2021. *Kuntavaalipaneeli 2021.* Ikäihmiset - voimavara ja muutosvoima. Tilaisuuden moderaattorina toimi Riitta Monto, media-asiantuntija (Media- ja viestintätoimisto Dicto) ja työelämäprofessori (Turun yliopisto). Toteutus webinaarina Teamsin välityksellä.

1.6.2021. *Virtaa eläkeikään*. Vanhusneuvosto 2019-2021 esittäytyi tilaisuuden aluksi. Esittelyjä kuultiin seuraavista aiheista: *Esteettömyys kaupunkiympäristön arjessa*, infran kunnossapitopäällikkö Mari Helin, *Ikäihmisten alvittomat siivouspalvelut, kotitalousvähennys*, palveluohjaaja Irmeli Sulonen, OmaKirjasto. *Saavutettavia kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluita turkulaisille*, kulttuurikoordinaattori Olli Hirvonen, *Kauppatorin Monitorin palvelut*, palvelupäällikkö Raimo Oksa, *Virtaa eläkeikään vitamiineista*, geriatrian erikoislääkäri Mika Mulari. Musiikista vastasi Pirkko Mannola. Toteutus webinaarina Teamsin välityksellä.

6.10.2021. Vanhustenviikon yleisötilaisuus teemana *Vireyttä syksyyn.* Vanhusneuvosto 2021-2023 esittäytyi tilaisuuden aluksi. Tilaisuudessa kuultiin esitykset seuraavilta: *Turku Sote -uudistuksen jälkeen*, järjestämisjohtaja Antti Parpo, Turun kaupunki, *Vireyttä ja voimaa liikunnasta*, projektipäällikkö Saija Kultala, vapaa-ajan palvelukokonaisuus, liikuntapalvelut, Turun kaupunki, *Haluatko uutta sisältöä ja harrastuksia elämääsi?* koordinaattori, Aira Hellström, SenioriJelppi ja *Ystävätoiminta vapaaehtoisen näkökulmasta*, Terhyn puheenjohtaja Tuula Paakkola, SPR Turun osasto. Musiikkiesityksestä vastasi Maria Tyyster, vuoden 2014 Tangokuningatar. Tilaisuus järjestettiin tavaratalo Wiklundin Tapahtumatorilla.

Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa toteutetut tapahtumat, tilaisuudet

12.2.-12.3.2021. IKÄIHMISET LIIKKEELLE -kampanja yhteistyössä kaupungin liikuntapalvelujen kanssa.

18.5.2021. Hyvinvointia eläkeikään! yhteistyössä kaupungin liikuntapalvelujen ja Voimaa vanhuuteen -hanketyöryhmän kanssa. Tilaisuuden aiheina: *Metsämieli - Luonnosta mielen ja kehon hyvinvointia*, Elina Lilja, valtakunnallinen Metsämieli-kouluttaja, lyhytterapeutti*. Lihasvoimaharjoittelun laajat terveyshyödyt*, Jaakko Hentilä, liikuntatieteiden tohtori, tutkija, Turun yliopisto, *Ravitsemuksen arkivinkit kehon ja mielen hyvinvointiin*, Laura Sormunen, ravitsemusasiantuntija, elintarviketieteiden maisteri, ETM, liikuntatieteilijä, LitK. Toteutus webinaarina Teamsin välityksellä.

Yhteistyö muiden vanhusneuvostojen kanssa

2.9.2021. Kuuden suurimman kaupungin vanhusneuvostojen sihteerien kokous – sihteeri Tiina Mäkinen osallistui.

4.11.2021. Avoimen hallinnon järjestämään valtakunnalliseen vanhusneuvostopäivään osallistuminen. Päivän teemana 'Tie takaisin parempaan arkeen - Vanhusneuvostot vaikuttavina toimijoina ikäihmisten, järjestöjen ja viranomaisten välillä'.

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Turun kaupungin vanhuspalvelujen AVARA -hankkeen, Asuminen vanhuspalvelujen rakennemuutoksessa, järjestämiin webinaareihin ja työpajoihin osallistuminen (ks. tarkemmin https://www.turku.fi/organisaatio/palvelukokonaisuudet/hyvinvointitoimiala/vanhus-ja-vammaispalvelut/avara-hanke-asuminen).

Voimaa vanhuuteen -hankkeeseen osallistuminen vuoden 2021 aikana. Puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaa ja varapuheenjohtaja Soili Raitanen edustivat vanhusneuvostoa ko. hankkeessa. Hankkeessa tehty tiivistä yhteistyötä kaupungin liikuntapalvelujen kanssa.

Turun seudun digituen verkostoon osallistuminen. Aira Hellström, varapuheenjohtaja Soili Raitanen ja Risto Saari vanhusneuvostosta mukana verkostotyössä.

Turun kaupungin Space4People -hankkeeseen osallistuminen (ks. tarkemmin https://www.turku.fi/kavelyn-olosuhteiden-kehittaminen-space4people-hanke). Vanhusneuvosto nimesi 2.12.2020 kokouksessaan Space4People -hankkeeseen Eini Pihlajamäen ja hänen varajäsenekseen puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaan sihteeri Tiina Mäkisen lisäksi.

Vanhustyön neuvottelukunnan kokouksissa vanhusneuvoston edustajalla ollut oma puheenvuoro. Vanhusneuvoston varapuheenjohtaja Soili Raitanen toiminut vuonna 2021 myös vanhustyön neuvottelukunnan varapuheenjohtajana. Vanhusneuvoston varajäsen Eira Pessi toimii vanhustyön neuvottelukunnan sihteerinä.

Muut

Em. lisäksi vanhusneuvosto osallistui vuoden 2021 aikana lukuisiin erinäisiin webinaareihin, koulutuksiin ja muihin tilaisuuksiin, jotka löytyvät eriteltynä vanhusneuvoston vuoden 2021 kokouspöytäkirjoista kohdan Tilaisuudet -alta (ks. http://ah.turku.fi/vanhusne/2021/).

Aloitteet

Vanhusneuvoston tekemät aloitteet, esitykset

Esitys TVT Asunnot Oy:n vuokra-asunnon hausta paperilomakkeella, 7.1.2021, Dnro 217-2021

Esitys vanhusneuvoston edustajan nimeämisestä Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen työryhmään, 12.1.2021, Dnro 4647-2020.

Esitys ikäihmisten asumisneuvojan tehtävän perustamisesta Turun kaupunkiin, 19.4.2021, Dnro 4503-2021.

Lausuntopyynnöt, kannanottopyynnöt

Vanhusneuvostolle osoitetut lausuntopyynnöt

Kaupunkiympäristötoimialan kaavoitusyksikön lausuntopyyntö Pihlajaniemen pohjoisosan asemakaavanmuutosehdotuksesta, 20.4.2021, Dnro 15246-2018.

Konsernihallinnon hallintopalvelujen lausuntopyyntö esityksestään kaupunginhallituksen ikäihmisille kohdentamista yleishyödyllisten yhdistysten toiminta-avustuksista vuodelle 2022, 8.12.2021, Dnro 11019-2021.

Vanhusneuvoston antamat lausunnot, kannanotot, selvityspyynnöt

Vanhusneuvoston lausunto kaupungille luovutettujen kuolinpesien säästörahaston tuoton jakamisesta keväällä 2021 ideahaun perusteella, 21.4.2021 (Dnro 4148-2020).

Puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaan sähköpostitse avopalvelujen johtaja Anne Vuoriselle lähettämä selvityspyyntö koskien Turun kotihoidon tilannetta, 5.5.2021 (Dnro 3300-2018).

Vanhusneuvoston lausunto kaupunkiympäristötoimialan kaavoitusyksikön lausuntopyyntöön Pihlajaniemen pohjoisosan asemakaavanmuutosehdotuksesta, 25.5.2021 (Dnro 15246-2018).

Puheenjohtaja Marjut Aallon ja Katja Havulan kaupungin johtaville viranhaltijoille lähettämä huolenilmaisu aiheena Vanhusneuvostossa esille tulleet korona-ajan huolet, 28.10.2021 (Dnro 13530-2021).

Vanhusneuvoston 15.12.2021 kokouksessaan tekemä päätös, 142 §, siitä, että se hyväksyi konsernihallinnon hallintopalvelujen esityksen ikäihmisille kohdennetuista yleishyödyllisten yhdistysten toiminta-avustusten jakamisesta vuodelle 2022 (Dnro 11019-2021).

Selvityspyynnöt

Vastaukset vanhusneuvoston kannanottoihin, selvityspyyntöihin

Kaupunginsihteeri Antti Perälä välitti tiedoksi vanhusneuvostolle 5.2.2021 TVT Asunnot Oy:n asuntopalvelupäällikkö Erja Ylitalolta 2.2.2021 saamansa vastauksen vanhusneuvoston esitykseen TVT Asunnot Oy:n vuokra-asunnon hausta paperilomakkeella (Dnro 217-2021).

Avopalvelujen johtaja Anne Vuorisen vastaus vanhusneuvoston puheenjohtaja Ulla-Maija Vierimaan 5.5.2021 lähettämään selvityspyyntöön koskien Turun kotihoidon tilannetta, 3.6.2021 (Dnro 3300-2018).

Terveyspalvelujen palvelualuejohtaja Katariina Kauniskankaan 11.6.2021 lähettämä vastaus vanhusneuvoston 21.12.2020 tekemään esitykseen lääkäri-sairaanhoitaja-työparin vastaanoton järjestämiseksi Paattisille. (Dnro 14517-2020).

Tiedottaminen

Vanhusneuvoston kokousten esityslistat ja pöytäkirjat ovat luettavissa kaupungin nettisivuilla osoitteessa www.turku.fi/vanhusneuvosto . Vanhusneuvoston nettisivujen ylläpidosta vuonna 2021 vastasi osallisuuden erityisasiantuntija Anri Niskala yhdessä viestintäsuunnittelija Tiia Laakson kanssa. Vanhusneuvoston nettisivuilta löytyy myös tietoa vanhusneuvoston järjestämistä tapahtumista.

Vanhusneuvoston järjestämien tapahtumien lehti-ilmoittelusta ja tiedotteista vastasi viestintäsuunnittelija Tiia Laakso. Vanhusneuvoston järjestöjäsenet ovat tiedottaneet neuvoston tapahtumista jäsenistölleen mm. lisäämällä nettisivuilleen uutisen ko. tapahtumista.

Vanhusneuvoston puheenjohtaja Marjut Aalto on ilmoittanut Turun Sanomien Minne tänään -palstalle Naantalin Aurinkoisen kahvilassa päivystysvuorossa olevien jäsenten nimet kuin myös tiedon vanhusneuvoston järjestämistä yleisötapahtumista.

Medianäkyvyys

Mielipidekirjoitukset

Vierimaa Ulla-Maija. Ikäihmiset ovat kaupungille voimavara ja tarvittaessa myös muutosvoima. Turun Sanomat. 30.3.2021. https://www.ts.fi/lukijoilta/5268449

Vierimaa Ulla-Maija. Turun on panostettava ikäystävällisyyteen. Turun Sanomat. 20.5.2021. https://www.ts.fi/lukijoilta/5314700.

Paatero Pekka. Veteraanien yksinäisyyttä pitää torjua vapaaehtoisvoimin. Turun Sanomat. 18.10.2021. https://www.ts.fi/lukijoilta/5457082

Aalto Marjut & Katja Havula. Nyt on aika kannustaa ikäihmisiä liikkumaan ja asioita hoitamaan. Turun Sanomat. 3.11.2021. https://www.ts.fi/lukijoilta/5470500

Aalto Marjut & Katja Havula. Korona-aika näkyy jo ikäihmisissä. Aamuset -lehti. 3.11.2021. https://aamuset.fi/artikkeli/5475454

Aalto Marjut & Katja Havula. Korona-ajan ja rajaamistoimien pitkäkestoiset vaikutukset näkyvät jo ikäihmisissä. Turun Seutusanomat. 4.11.2021.

Radiohaastattelut

Vierimaa Ulla-Maija. Svenska Yle, Radio Åboland haastattelu 10.9.2021. Äldrerådets ordförande: "Aggressiva personer med minnessjukdomar borde vårdas på egna avdelningar" https://svenska.yle.fi/a/7-10005785

Määrärahan käyttö

Vanhusneuvoston vuoden 2021 toimintaan oli budjetoitu 25 420 €; vanhusneuvoston toimintaan kului 25 510,2[3] €.

Jakelu

tied Kaupunginhallitus
tied Kaupunkiympäristölautakunta
tied Konsernihallinto, Järjestämistoiminto
tied Kulttuuri- ja nuorisolautakunta
tied Liikuntalautakunta
tied Rakennus- ja lupalautakunta
tied Sosiaali- ja terveyslautakunta
tied Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta
tied Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta
tied Lasten Parlamentti
tied Monikulttuurisuusneuvosto
tied Nuorisovaltuusto
tied Vammaisneuvosto

[3] Tilinpäätöstoteumaan 26 292 € sisältyi virheellisiä kirjauksia 872 €:lla; vuoden 2021 todellinen budjettiylitys oli näin ollen 90,2 € eikä 872 €.

Liitteet

LIITE 1 Vanhusneuvosto 2019-2021

Eläkeläis- ja vanhusjärjestöjen edustajat:

Jäsen:	Varajäsen:
Marjut Aalto Varsinais-Suomen Muistiyhdistys ry	Hilkka Mattila JHL Turku eläkeläiset ry
Aira Hellström Turun kansalliset seniorit ry	Hülya Kytö Daisy Ladies ry
Merja Kivelä Turun Eläkkeensaajat ry	Irja-Mai Numminen Itä-Turun Eläkkeensaajat ry
Per-Olof Nordin Åbo Svenska pensionärsklubb r.f.	Mirja Hovirinta Turun Eläkeläiset ry
Pekka Paatero Turun Sotaveteraanit ry	Eija Ketola Turun seudun senioriopettajat ry
Eini Pihlajamäki Lounais-Suomen Loma ja Virkistys ry	Väinö Lindberg Turun Seudun Romanit ry
Soili Raitanen, varapuheenjohtaja Punainen Risti, Turun osasto	Kaija Kiessling Turun Työväen Eläkeläiset ry
Risto Saari Valtion Eläkkeensaajat VES-TURKU ry	Tarja Lessig Ikinuoret Eläkkeensaajat ry

Luottamushenkilöt:

Jäsen:	Varajäsen:
Ulla-Maija Vierimaa, puheenjohtaja	Hannele Mustonen
Anita Birstolin	Pirjo Saarinen
Matti Rantanen	Ilari Luojola
Maisa Saloniemi	Sari Lähteenmäki
Pekka Aho	Jyrki Åland

Turun Eläkkeensaajat ry:n edustajaksi vanhusneuvostoon valittu Merja Kivelä pyysi 29.1.2020 paikkakunnalta muuton vuoksi eroa vanhusneuvoston jäsenyydestä. Turun Eläkkeensaajat ry nimesi yhdistyksen uudeksi edustajaksi vanhusneuvostoon Timo Nurmion. Kaupunginhallitus valitsi Nurmion Kivelän tilalle 2.3.2020 kokouksessaan, 89 §.